

HVĚZDIČKY: DANA NĚMCOVÁ

AKTIVITA: NEBÁT SE POMÁHAT

Anotace:	Žáci se prostřednictvím aktivity seznámí s osobností Dany Němcové a s Chartou 77, jejím významem, obsahem i důvody, proč vznikla. Aktivita vede žáky k přemýšlení o pravdě, odvaze a pomoci druhým a k zamyšlení nad odkazem Dany Němcové pro současnost.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: jazyk a jazyková komunikace, člověk a společnost OV: jazykové vzdělávání a komunikace, společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VMEGS, VDO OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské kompetence a kulturní povědomí
Doporučený věk:	10+
Cíle:	Žáci: ▪ svými slovy vysvětlí, co byla Charta 77 a proč vznikla ▪ diskutují, proč je důležité zastat se druhých lidí ▪ vyjádří, v čem může být Dana Němcová inspirací v současnosti
Délka:	45 min. (včetně projekce)
Pomůcky:	▪ rozstříhaný PRACOVNÍ LIST 1 pro každého žáka ▪ PRACOVNÍ LIST 2 pro skupinovou práci ▪ psací potřeby
Postup:	1. Na úvod žákům rozdáme část PRACOVNÍHO LISTU 1 s několika výroky. Jejich úkolem bude získat podpisy spolužáků, kteří s daným výrokem souhlasí. Každý spolužák se může na jeden list podepsat pouze jednou. Aktivita žáky uvede k tématu podpisu důležitých prohlášení. 2. Po aktivitě si krátce společně povídáme o tom, proč lidé podepisují různé petice nebo prohlášení a zda může být někdy podpis i odvážný čin. Následně oznámíme, že si pustíme příběh ženy, která se stala mluvčí významné podpisové iniciativy v minulosti. 3. Následuje projekce filmu.

4. Po projekci provedeme reflexi emocí pomocí metody jednoho slova. Vyzveme žáky, aby postupně říkali jedno slovo, které nejlépe ilustruje jejich pocit, dojem nebo náladu z filmu. Pokud žáci s metodou začínají nebo ještě neumí číst, doporučujeme použít verzi s ilustracemi vyjadřující dvanáct emocí. Kartičky se základními emocemi jim mohou pomoci jejich pocity pojmenovat. S žáky můžeme sedět v kruhu, do jehož středu umístíme nastřihané ilustrace a vyzveme je: *Najděte postavičku, která nejlépe vystihuje vaše současné pocity.* Žáci mohou vybírat z popsaných emocí nebo pojmenovat u obrázku vlastní pocit, který je napadá. V prvním kole žáci pojmenovávají jedním slovem svůj pocit, poté je můžeme vyzvat, aby svůj výběr okomentovali. Při využití ilustrací není nutné slova zapisovat, můžeme je ale vyskládat na domluveném místě.
Poznámka: Využijte další metody reflexe emocí po filmové projekci.
5. Následně žákům jednoduchým způsobem vysvětlíme, co byla Charta 77 – tedy dokument, kterým lidé upozorňovali na to, že stát nedodržuje lidská práva. Zdůrazníme, že podpis Charty 77 mohl být v době komunismu nebezpečný. Využit můžeme Otázky a odpovědi s informacemi pro vyučující.
6. Žáky rozdělíme do skupin a každé skupině rozdáme **PRACOVNÍ LIST 2**. Žáci přemýšlejí, kdo Dana Němcová byla a jaké role v životě zastávala. Svá slova zapisují okolo obrázku. Mohou uvádět například: maminka sedmi dětí, psychologka, odvážná žena, mluvčí Charty 77 apod.
7. Poté si společně povídáme o tom, co skupiny žáků vymyslely. Zaměřujeme se na osobnost Dany Němcové: *V čem byla Dana Němcová výjimečná?*

Reflexe:

Reflexe probíhá formou řízené diskuse. Ptáme se žáků: *Co vás během lekce nejvíce zaujalo? Proč byla Charta 77 důležitá? Proč měli lidé strach ji podepsat? Co člověku může pomoci zachovat odvalu i v těžkých situacích? Jak můžeme v dnešní době pomáhat druhým nebo se zastat někoho slabšího?*

Zkušenosti z praxe:

Celá lekce proběhla s velkým zaujetím žáků. Aktivita na začátku – sbírání podpisů – byla skvělým vstupem do tématu. Děti se nabalily a měly velký zájem pokračovat dál. Při evokaci a přemýšlení nad tím, proč lidé podepisují různé petice nebo prohlášení, došlo k diskusi. Děti začaly přemýšlet nad dokumenty, které lidé podepisují. Potřebovali jsme si ujasnit rozdíly mezi běžnými dokumenty (smlouvy) a peticí.

Film děti sledovaly se zájmem. Metoda jednoho slova jim umožnila hlouběji se zamyslet nad příběhem. V rámci diskuse jsme museli společně ukotvit zasazení do historie – některým dětem se propojila 2. světová válka s vládou komunistického režimu.

V reflexi se děti zamýšlely a zaznamenávaly, jak ony samy mohou pomoci lidem kolem sebe. Sdílení bylo dobrovolné. Když děti dostaly otázku a bylo vidět, že nechtějí mluvit nahlas, dostaly příležitost si nejprve odpovědět ve dvojicích (také pomocí metody Těkej štronzo). To velmi pomohlo děti rozpřemýšlet a následně rozpovídat.

Veronika Šindelářová, ZŠ a MŠ Chotýšany

HVĚZDIČKY: DANA NĚMCOVÁ

PRACOVNÍ LIST 1

Získej podpisy spolužáků, kteří s výroky na pracovním listě souhlasí. Každý spolužák se může na jeden list podepsat pouze jednou.

Lhát se nemá. ....

Je správné zastat se slabšího. ....

Každý člověk by měl mít právo říct svůj názor. ....

Když jsem svědkem nespravedlnosti, neměl/a bych dělat, že ji nevidím. ....

Lidé by se k sobě měli chovat slušně. ....

Lidé by měli mít možnost žít svobodně. ....

Lhát se nemá. ....

Je správné zastat se slabšího. ....

Každý člověk by měl mít právo říct svůj názor. ....

Když jsem svědkem nespravedlnosti, neměl/a bych dělat, že ji nevidím. ....

Lidé by se k sobě měli chovat slušně. ....

Lidé by měli mít možnost žít svobodně. ....

Lhát se nemá. ....

Je správné zastat se slabšího. ....

Každý člověk by měl mít právo říct svůj názor. ....

Když jsem svědkem nespravedlnosti, neměl/a bych dělat, že ji nevidím. ....

Lidé by se k sobě měli chovat slušně. ....

Lidé by měli mít možnost žít svobodně. ....

HVĚZDIČKY: DANA NĚMCOVÁ

PRACOVNÍ LIST 2

Doplňte podle toho, co jste se dozvěděli z filmu, jaké role Dana Němcová zastávala a jaká byla. Zapisujte svá slova okolo obrázku.

Dana Němcová

Zdroj: seriál Hvězdičky: Dana Němcová